

کارشناس «آتی‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی پاسخ می‌دهد:

آیا تبدیل بیمه حرف و مشاغل آزاد به بیمه اختیاری قانونی است؟

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. آتی‌نو تلاش دارد

با بهره‌گیری از تجربیات کارشناسان، شرکای اجتماعی را با ظرایف قانونی این حوزه آشنا سازد. موضوعاتی که در این شماره به بررسی آنها می‌پردازیم عبارتند از:

- بهره‌مندی شرکت‌های شتاب‌دهنده از بیمه تأمین اجتماعی
- سوابق بیمه‌ای برای کسانی که از خدمت سربازی معاف شده‌اند

- نحوه بیمه کردن کارگران اتباع خارجی توسط کارفرمای ایرانی
- محاسبه مقدار حق بیمه کارگران در قراردادهای پورسانتاژ

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

۴۹ سال سن دارم و فاقد سابقه پرداخت حق بیمه هستم. اطلاع پیدا کردم اگر فردی سابقه پرداخت حق بیمه نداشته باشد، می‌تواند با داشتن کارت پایان خدمت خود را بیمه اختیاری کند. من در سنوات قبل، خدمت سربازی را خریداری کردم و از سازمان نظام وظیفه کارت معافیت گرفته‌ام. آیا می‌توانم با این کارت بیمه اختیاری شوم؟

خیر. متقاضی بیمه اختیاری که حداکثر ۵۰ سال سن دارد یا داشتن حداقل ۳۰ روز سابقه پرداخت حق بیمه و یا کارت پایان خدمت که مبتنی بر انجام مدت خدمت سربازی است، می‌تواند تقاضای بیمه اختیاری کند، بنابراین افرادی که کارت معافیت

مالک مغازه الکتریکی هستم. با توجه به پروانه کسب صادره توسط اتحادیه مربوطه، از نیمه دوم سال قبل با نرخ ۱۸ درصد همراه با درمان، بیمه مشاغل آزاد شده‌ام. نظر به اینکه در مان بیمه شدگان مشاغل آزاد در مراکز درمانی ملکی تأمین اجتماعی رایگان نیست و با پرداخت فرانشیز صورت می‌گیرد، اما درمان بیمه‌شدگان اختیاری در مراکز مذکور رایگان و بدون اخذ فرانشیز است و با توجه به اینکه جواز کسب مغازه کماکان دارای اعتبار است و در این حرفه اشتغال به کار دارم، آیا می‌توانم بیمه مشاغل آزاد را به بیمه اختیاری تبدیل کنم؟

خیر. طبق دستورالعمل مربوطه، تبدیل بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد به بیمه اختیاری در صورتی مجاز است که بیمه‌شده شغل مورد نظر قید شده در قرارداد را از دست داده باشد، اما مادامی که بیمه‌شده

لوله‌کش ساختمان هستم. چهار سال است بیمه‌شده اختیاری هستم و حق بیمه امسال را تا آخر سال جاری پیش پرداخت کرده‌ام. چون میزان حق بیمه اختیاری هر سال زیاد می‌شود، با توجه به نوع شغل من، آیا می‌توانم بیمه اختیاری خود را به نرخ ۱۲ درصد بیمه مشاغل آزاد تبدیل کنم و در این صورت، حق بیمه‌های پیش پرداختی اختیاری قابل استرداد است؟

بله. برعکس پاسخ سؤال بالا، تبدیل بیمه اختیاری به مشاغل آزاد با لحاظ سایر شرایط بلامانع است. ضمناً:

تصمیم دارم با نرخ ۱۸ درصد بیمه زنان خانه‌دار شوم. چون نرخ ۱۸ درصد نیاز به انجام معاینات پزشکی دارد و هزینه معاینات به عهده متقاضی است، لازم است با توجه به شش ماه سابقه قبلی پرداخت حق بیمه، معاینات پزشکی را انجام دهم؟

بله. متقاضی نرخ ۱۸ درصد بیمه زنان خانه‌دار که در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بیمه می‌شود، اگر ظرف ۱۰ سال قبل از تاریخ درخواست بیمه شدن، حداقل یک سال سابقه و ظرف یک سال از تاریخ درخواست حداقل ۹۰ روز سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد (دو شرط توأم با هم) از انجام

جهت کمک به رشد سریع شرکت‌های استارت‌آپی، اخیراً به اتفاق چند نفر از فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد دانشگاهی، یک شرکت حقوقی شتاب‌دهنده به ثبت رسانده‌ایم و چند نفر پرسنل حقوق‌گیر داریم. آیا مراکز شتاب‌دهنده‌ها نیز می‌توانند مثل شرکت‌های استارت‌آپی کارکنان خود را بیمه تأمین اجتماعی کنند؟

بله. شرکت‌های فعال در مراکز رشد، فضاهای کاری اشتراکی و شتاب‌دهنده‌ها که فهرست آنها از طریق مراجع مربوطه به تأیید کارگروه موضوع تبصره ماده (۱۰) مصوبه شماره ۲۵۰۷۱ مورخ ۱۳۹۸/۳/۱ هیأت دولت رسیده و فعالیت اصلی آنها حمایت مالی از استارت‌آپ‌های نوپا است و یا با ایجاد فضای کار اشتراکی دوره‌های آموزشی، مشاوره کسب و کار و... در محل کار را به استارت‌آپ‌ها ارائه می‌دهند، می‌توانند با ارائه مدارک کارفرمایی شامل اساسنامه شرکت، آگهی تأسیس روزنامه رسمی کشور، سند مالکیت یا اجاره محل فعالیت و پروانه بهره‌برداری فناوری اطلاعات به شعبه تأمین اجتماعی واقع در محدوده فعالیت شرکت ضمن تعیین حدود و ثغور و تکمیل اطلاعات هویتی

جهت تأمین نیروی انسانی کشتی‌سازی که متعلق به یک شرکت تولید و بسته‌بندی کنسرو ماهی تن است، برای صید ماهی در خلیج فارس، با شرکت مذکور قرارداد شش ماهه منعقد کرده‌ایم. با توجه به اینکه در عملیات قرارداد غیر از خدمه ایرانی از چند کارگر خارجی هم استفاده می‌کنیم، آیا همراه با کارگران ایرانی برای شاغلان اتباع خارجی نیز که در اجرای قرارداد فعالیت دارند باید حق بیمه پرداخت شود؟

در قراردادهایی که در بخشی از عملیات پیمان، اتباع خارجی مشغول به کار هستند، اگر کشور متبوع آنها عضو مقاله‌نامه شماره ۱۹ سازمان بین‌المللی کار (ILO) باشد و طبق گواهی مقامات صالحه دولت مربوطه، کارگران خارجی مثل تعهدات مندرج در ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی ایران از مزایای تأمین اجتماعی کشور خود بهره‌مند باشند، پیمانکار موظف است با ارائه فهرست اسامی اتباع خارجی شاغل در قرارداد به شعبه مربوطه تأمین اجتماعی، صورت‌مزد و حقوق آنها را به صورت مجزا از لیست کارگران ایرانی تنظیم و صرفاً معادل سه درصد حقوق و مزایای آنها با رعایت حداکثر دستمزد مصوب

واگذار شده و به تبع آن میزان حق بیمه مقرر در ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی تقلیل می‌یابد، اگر کارفرما در قالب پیمانکاری، قراردادی با واگذارنده کار منعقد کند موقع محاسبه حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد معادل پورسانتاژ متعلقه مستند به صورت‌مزد و حقوق ارسالی از سوی پیمانکار، وصول شده تلقی شده و مبالغ مربوط به لیست‌های پیمان با مأخذ کامل ۲۷ درصد در محاسبه منظور می‌شود.

دارای یک دستگاه تریلر کشنده هستم و با یک شرکت حمل‌ونقل کالای بین‌شهری جهت حمل اتومبیل به مراکز استان‌ها قرارداد دارم. با توجه به اینکه مشمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان هستم و حق بیمه ماهیانه را مرتب پرداخت می‌کنم، آیا در ارتباط با عملیات قرارداد حمل خودرو نیز باید حق بیمه جداگانه پرداخت کنم؟

بله. در اجرای رأی شماره ۲۱۹ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۹ دیوان عدالت اداری، بر اساس بند ۱۱ مصوبه شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۹ هیأت‌امنی سازمان تأمین اجتماعی، آن بخش از کارکرد پیمانکاران قراردادهای حمل‌ونقل بار بین‌شهری که در آن رانندگان خود مالک (مثل شما) بخشی از عملیات موضوع قرارداد را انجام می‌دهند و از طرفی حق بیمه ماهیانه خود را بر اساس قانون بیمه‌های اجتماعی رانندگان

یک سال قبل شوهرم که ۲۲ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشت، فوت کرد. خودم همراه با پسر ۱۷ ساله‌ام و پدر شوهرم به عنوان افراد تحت تکفل قانونی و بازماندگان واجد شرایط مستمری بازماندگان همسرم را دریافت می‌کردیم. چند روزی است که پدر همسرم که در یافت‌کننده مستمری بود، فوت کرده است. در این خصوص دو سؤال دارم: آیا می‌توانیم بابت فوت او هزینه کفن و دفن دریافت کنیم؟ ضمناً با توجه به فوت او و عدم دریافت مستمری، سهم مستمری من و فرزندم افزایش می‌یابد؟

تأمین اجتماعی و دادنامه شماره ۱۳۹ مورخ ۱۳۹۰/۳/۳۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در صورت وقوع فوت یا فقدان شرایط استحقاق یکی از بازماندگان مستمری‌بگیر، سهم سایر بازماندگان به نسبت میزان سهم هر نفر مندرج در ماده (۸۳) قانون افزایش می‌یابد. در هر حال سایر بازماندگان از صدر درصد مستمری استحقاقی متوفی بهره‌مند خواهند شد.

از اوایل خردادماه تا آخر شهریورماه در کارگاه مکانیکی کار می‌کردم و کارفرما به جهت اینکه بیمه اختیاری پرداخت می‌کنم، از طریق کارگاه برای من حق بیمه اجباری پرداخت نمی‌کرد. در تیرماه با زرس تأمین اجتماعی به مکانیکی مراجعه کرد و اسامی من را در کارگاه مکانیکی در گزارش بازرسی قید شد و متعاقباً شعبه تأمین اجتماعی به استناد گزارش بازرسی صورت‌تساب بدهی به کارفرما بلاغ و به علت عدم اعتراض کارفرما بدهی محاسبه شده بابت من قطعی شده است. با توجه به اینکه از تاریخ ۱۴۰۱/۷/۱ ترک کار من توسط کارفرما اعلام شده، آیا بر اساس گزارش بازرسی، قرارداد بیمه اختیاری من ابطال شده و در صورت باطل نشدن، حق بیمه‌های پرداختی بیمه اختیاری از تاریخ بازرسی تا تاریخ ترک کار از کارگاه قابل استرداد است؟

چنانچه بیمه‌شده‌ای هم‌زمان با پرداخت بیمه اختیاری در کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی شاغل باشد با توجه به اولویت قانونی بیمه اجباری بر بیمه اختیاری، به استناد لیست‌های ارسالی کارفرما و یا گزارش بازرسی کارگاهی سابقه بیمه اجباری ملاک عمل است و سازمان تأمین اجتماعی در راستای مساعدت به بیمه‌شدگان اختیاری اعلام کرده در این

اخیراً خودرویی با وکالت‌نامه رسمی خریده‌ام که از طرف راهنمایی و رانندگی اطلاع داده شده چون مالک اصلی خودرو به سازمان تأمین اجتماعی بدهی اجرایی دارد، خودرو توسط اجرائیات تأمین اجتماعی بازداشت شده است. چه اقدامی باید انجام دهم؟

خودرو است، چنانچه تاریخ تنظیم وکالت‌نامه قبل از تاریخ بازداشت خودرو باشد، پس از استعلام اصالت سند وکالت‌نامه از دفترخانه مربوطه، توسط سازمان تأمین اجتماعی از خودرو رفع توقیف و در غیر این صورت بعد از پرداخت بدهی توسط مدیران از خودرو توقیف شده رفع بازداشت می‌شود.

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی